

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 12,000 korona.
Egyes szám ára 800 K, vasárnap 1000 K.

Kiadja:

Debreczen sz. kir. város és
a tiszántúli református egyházkerület
könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatt, városháza-
épület.
Telefonszám: 4.

A mi városunk

Sokszor elmondták már, hogy Magyarországnak nagy szerencsétlensége az a központosság, mellyel egész gazdasági és kulturális életünk vezetése Budapesten ömlik össze. A vidéki városok emez aránytalan hátrátalódása a nemzeti haladás szempontjából még akkor is hátrányos volna, ha a magyar városoknak — a fővárost is beleértve — minden lakossága homogén volna. Holott tudjuk, minálunk ahány a város, annyi fele a népesség és ha például Franciaországban méltán lehet mindegyik város eszménye az, hogy kis Párisvá válik, minálunk arra törekedni, hogy mindegyik városunk Budapestnek kisebbitett hasonmása legyen, amint nem kívánatos, ép-ugy kiábaló erőfeszítés is volna. Debreczen például, amelynek polgárai évszázadok óta szinmagyarok s vagy egészen gazdák, vagy legalább mezőgazdasággal is foglalkozók voltak, semmiképen sem formálódhatik Budapest után, amelynek mind a két fele „német város” volt eredetileg s amely később erősen kevert lakosságú alakult.

Itt minálunk Magyarországon tehát mindegyik városnak meg van a komoly oka arra, hogy önmaga jövőjét maga formálja ki s hogy az előrehaladás irányában ne másoknak a példája után kapkodjon, hanem a maga multja, sajátos viszonyai és érdekei szerint a maga útján járjon.

Ebből megint az következik, hogy mindegyik városunknak ügyeit helyesen csak olyanok intézhetik, akik annak a városnak a távolabbi és közeli multját, jelen viszonyait ismerik s jövőjéhez a maguk jövőjét is hozzákötöttnek tudják. Ha az önkormányzati rendszernek általában alapföndolata a helyi érdekelttség szempontjainak figyelembe vétele, a mi városaink önkormányzatában annál fokozottabban érvényesülni kell ennek az alapföndolatnak, mert itt az egykaptafára húzás törekvése a mondottak szerint semmiképen sem helyén való. — Természetesen ez nem jelenti azt, hogy tehát a magyar városoknak légmentesen el kell zárkózniok egymástól, sőt igenis kívánatos az ügyek intézésére hivatottaknál a látókör minél szélesebbé tétele, hazai, sőt kül-

földi más városok viszonyainak megismerése, az ott tapasztaltakból a jónak eltanulása; — csupán azt jelenti, hogy nem szabad a máshol látottaknak mindenáron követését sürgetni, más helyek példája után sóhajtozni, mert nagyon könnyen lehet, hogy ami egyik helyt természetes fejlődés eredménye és mint ilyen üdvös, — máshol mint erőszakolt majmolás, semmit sem ér, sőt káros hatású lenne.

Ezek a szempontok teszik szükségessé azt, hogy a mi városunk az önkormányzati ügyek intézésében csakugyan a „mi városunk” legyen. Ha az országos politikára vonatkozó vitában a nemzetgyűlési képviselők választások alkalmával alul maradt is a városi polgárság, annak még semmiképen sincs sorsdöntő hatása sem az országra, sem magára a városra. Am ha a helyzet valamikor úgy fordulna, hogy a városi önkormányzat vezetése is kicsuszna a polgárság kezéből, az már azt jelentené, hogy Debreczen hajója új, bizonytalan hullámokra került, amelyek talán csak ideig-óráig összevissza himbál-

ják, de talán a maga helyes irányától teljesen elfordítva veszedelmek felé sodorják.

Mindig nagy kárral járt, ha a helyi önkormányzatban is választásokat állítottak az országos politika ellentétei. A helyhatósági jogok gyakorlásában nem az országos politika, hanem a város java, fejlődése, haladása lehet az egyedül helyes irányadó szempont. Súlyos veszedelem volna különösen most amikor a pártellentétek annyira kiélezettek, ha ezeket az ellentéteket átvinnék a törvényhatósági életbe is.

A különböző pártoknak nem szükséges, sőt nem is szabad a pártkeretek szerint itt is elkülönülni. Itt együvé kell fogni mindenkinnek, aki Debreczen szereti, s mint a magyar nemzet egyik nagy értéktényezőjét Debreczenül megtartani kívánja.

A Debreczen szeretőknék ezt az egyesülést minden jó eszükkel meg kell valósítani. — Egyik eszközül szívesen ajánljuk: készséggel teszünk minden tőlünk telőt a félreértések elmulasztására, a kölcsönös bizalom és együttműködés elősegítésére.

A külföldi delegáció egyik tagja nyilatkozott a sajtónak Magyarország gazdasági rekonstrukciójáról.

Budapest, március 8. A népszövegségi delegáltak ma délnél fél 1 órakor a Hungária szálló szalonjában fogadták a magyar sajtó képviselőit. A delegáció nevében Strakos Henrik a következő beszédet intézte a sajtó képviselőihez:

Tudják Önök, hogy a jegyzőkönyveket már aláírta a magyar, a francia, az olasz és a brit kormány és a többi érdekelt kormány is alá fogja írni.

A küldöttség mindjárt megérkezése után megkezdte munkáját. A legfontosabb feladatunk, hogy megtegyünk minden szükséges intézkedést a magyar korona stabilizálásának biztosítására.

A korona stabilitásának hiánya a főoka ama bajok legnagyobb részének, amelyek az Önök országát sújtják. Ez a stabilitás hiány elsősorban a magyar pénzügyek mostani állapotának következménye.

Legkényesebb feladatunk tehát az, hogy az állam pénzügyeit oly alapra helyezzük, amely tartósan egészséges kell, hogy legyen. Mennem mondani, hogy mihelyt ezt a célt elértük, az ország közgaz-

dasága is igen gyorsan meg fog gyógyulni.

Ahhoz, hogy Magyarország hitele a külföldön helyreálljon, mulhatatlanul szükséges, hogy a magyar nép elsősorban bizalmat tápláljon hazájának pénzügyi talpraállítására, másrészt bizonyosságát adja annak az elhatározásának, hogy loyálisan és erélyesen akarja végrehajtani a pénzügyi reformtervet és ennek jeleül megtakarított pénzt kormányának rendelkezésére bocsátja. Magyarország ilyen módon belső kölcsön segítségével keresztül juthat a reformterv kezdő időszakán.

A rekonstrukció részletes és végleges intézkedéseit az a törvényjavaslat fogja tartalmazni, amelyet a magyar kormány a magyar nemzetgyűlés elé fog terjeszteni. Majd a hozzá intézett kérdésekre felel.

Magyarország pénzügyi rekonstrukciója ugyanazon az alapon fog-e megtörténni, mint Ausztria esetében.

A megalakítandó magyar jegybank nagyjából ugyanazon minta

szerint fog létesülni, amely az európai államok legtöbbjében és Amerikában is a jegybank alapjául szolgál. Magyarország azonban elsősorban mezőgazdasággal foglalkozó ország, a magyar jegybank létesítésénél számolni kell ezzel a speciális körülménnyel is.

Minden jegybanknak és a magyar jegybanknak is főfeladata, hogy az ország pénzügyeinek a fluktuációját a lehetőség szerint elkerülje és a stabilizációt biztosítsa. Ennélfogva inflációs hitelekkel tehát nem lehet szó.

A magyar jegybank alaptőkéjét 330 millió aranykoronában állapították meg.

A magyar jegybank által kibocsátandó bankjegyek fedezetére vonatkozólag kijelentette, hogy ezt a kérdést hasonlóan fogják megoldani az osztrák bankéhoz. Ausztriában a fedezetek részben arany, részben értékálló idegen idegen valuták képezik. Ezenfelül még fedezet gyanánt szerepelnek állandó értékekre adott kereskedelmi és ipari vállalatok.

A kölcsönök főcélja a magyar pénz stabilizációja.

Minthogy a magyar gazdasági élet bajainak legtöbb kuforrása a pénz állandó értékváltozásában keresendő, az a körülmény, hogy a magyar pénz stabilizálódik, kihatással lesz az egész magyar gazdasági életre.

A megalakítandó magyar jegybanknál alapul a három hónapos váltó van véve, azonban mezőgazdasági célra hosszabb lejáratu hitelek engedélyezhet a jegybank.

Magyarország költségvetésében az egyensúly helyreállítását a Magyarország rekonstrukciója céljából megalkotott terv 1926 július végére helyezte kilátásba. Az eddigi tapasztalatok szerint minden remény meg van arra, hogy ez az időpont be is tartható.

A felállítandó jegybank képes lesz-e a magyar gazdasági élet részéről támasztott idegen valuta igényeket képes lesz-e kielégíteni. A jegybank ügyvitelét mindig bizonyos feleslegeket fog felmutatni nemcsak idegen valutákban, hanem magyar koronákban is, amelyekért idegen valuta lesz beszerezhető.

A magyar pénz stabilizálásának világszerte elfogadott és leginkább bevált alapelve az, hogy a bankjegyek kibocsátását a lehető legszűkebbre korlátozzák.

Az aranyalapra vonatkozólag Strakos annak a véleményének adott kifejezést, hogy a világgazdaságban mutatkozó nagy különbségek kiegyenlítődesei aranyvaluta alapon fog a jövőben bekövetkezni.

A dunai konföderációra vonatkozólag kijelentette, hogy a kér-

dés gazdasági oldalát tekintve ma a világ népeinek és a világkereskedelemnek az lesz a legfőbb érdeke, hogy az egyes államok közötti forgalom lehetőleg minden akadály nélkül szabadon bonyolítottassék le.

A kölcsön megvalósítására vonatkozólag kijelentette, hogy kétségtelen, hogy a világ pénzügyi piacainak London a középpontja, de még Angliában is vannak olyan időszakok, amelyek a nemzetközi kölcsönök kibocsátására előnyösek, vagy hátrányosak. Az ellentétek legnagyobb részt politikában voltak, amelyeket a nemzetek szövetsége már is kiegyenlített.

A kölcsön összegének éppen 250 millió arany koronában történt megállapítása azon adatok alapján történt, amelyeket a magyar kormány rendelkezésre bocsátott. Arra a kérdésre, vajon lehetséges volna az, hogy a kölcsön folyósítása előtt

egy 50 millió előleget kapnánk, Sir Henrik Strakos azt válaszolta, hogy ha a szanálási terv bevezető részét Magyarország keresztül viszi, bekövetkezhet.

A polgárság nagygyűlése

A Kereskedő Társulat által ma délelőtt 11 órára a Társulat dísztermébe összehívott ülés iránt általános az érdeklődés. Az összes érdekképviselők, ideértve a gazdaközönség szervezeteit, szintén részt vesznek a gyűlésen, az ügyvédi kamara és a városi tisztviselők is képviselve lesznek. A Társulat nem bocsátott ki külön meghívót, ez uton hívja fel a város egész polgárságát, hogy a legfontosabb anyagi érdekeit védő gyűlésen megjelenni el ne mulassza.

Munkatársunknak volt alkalma Balogh István földbirtokossal, a Polgári- és Gazdakör elnökével beszélni, aki a következőket mondta:

Mi gazdák örülünk elsősorban, ha a többi foglalkozási ágak velünk együtt dolgoznak az öszipolgárság érdekében. Tömrölni kell a mai nehéz időkben a polgárságnak különbség nélkül, csak így lehet megvédeni a jogos érdekeinket. Nagyon üdvös a Kereskedő Társulat kezdeményezése s én azt hiszem, sikerre is fog vezetni.

A lakbérpótlék fizetésére vonatkozó rendelet.

Budapest, márc. 8. A miniszterium a következő rendeletet adta ki:

1. §. A korona értékének változása következtében a bérelt lakások és egyéb helyiségek bére az 1924. évi februári bérévnegyedre annak a tiszta bérenek 50 százalékával, amely az eddig érvényben volt szabályok szerint erre a bérévnegyedre követhető volt, felelhető.

Az 1924. évi februári bérévnegyedre a bérelt lakások, vagy nem üzleti célra használt helyiségek bére az erre a bérévnegyedre eddig érvényben volt szabályrendelet szerint követhető bérnek 100 százalékával, az üzleti célra használható helyiségek bére az erre a bérévnegyedre eddig érvényben lévő szabályok szerint követhető bérnek 60 százalékára emeltetik fel.

Hogy ez a szabály, mely városokban, vagy községekben nyerhet alkalmazást, a népjóléti és munkaügyi miniszter állapítja meg.

Az előbbi bekezdésekben megállapított bértételeket a bérlő külön bérrendelkezési

közlés, vagy fizetési felhívás bevétele nélkül 1924. évi április hó első napjáig köteles befizetni.

2. §. Az előbbi paragrafus rendelkezési nem nyernek alkalmazást azokra az 1922. évi február hó első napja után kötött bérleti szerződésekre, amelyek szerint a felek írásban kifejezetten úgy állapodtak meg, hogy a mindenkor lakásrendeleteknek a béremelésre vonatkozó szabályai a bérleti viszony tartama alatt alkalmazást nyerhetnek.

3. §. Az első paragrafusban meghatározott bértételek után járó kincstári haszonrészesedés a bértöbblettel egyidejűleg fizetendő. Ugyanez a szabály nyer alkalmazást a házfelügyelők a bértöbblet után megillető házmesterpénzek és egyéb díjakra is.

4. §. A 7777—1923. m. e. számú rendelet 23. §-át egészíti ki, mely a liftkezelésért, kapuzárás és nyitásért, szemégyűjtésért és kihordásért járó díjakat szabályozza.

Ez a rendelet 1924. évi március hó 10-én lép életbe.

Műveltségi állapotok, főként az iskolázás Debreczenben a reformáció korában.

Fenti címen a Debreczeni Tisza István Tudományos Társaság I. osztályának kiadványaként nagyon értékes tanulmány hagyta el a napokban a sajtót, amelynek szerzője S. Szabó József, a jeles egyháztörténet író, református főgimnáziumunk tudós igazgatója. E 40 oldalas füzet nemcsak a tudományos feldolgozás hézagpótló, belső értéke alapján, de úgy debreczeni helyi, mint általános magyar nemzeti vonatkozásainál fogva is mindnyájunk figyelmére érdemes.

A tudós szerző tanulmányának első részében a XVI. századbeli magyar trianont a mohácsi vész és Buda elesét követő évtizedeknek (1572-ig) küzdelmes és mozgalmas korában tárja fel Debreczen művelődésének alapjait és feltételeit. E korra vonatkozó nagyon gyér és nagyon szétszórta adatokból a tudós és író ihletett tollával rajzolja meg

S. Szabó József azt a gazdasági és politikai milieut, amelyből Debreczen XVI. századbeli kultúrája fakadt és a reformáció nemes magja életerős hajtásokkal terebélyes fává növekedett. Megkapóan elevenedik meg előttünk az a nagyarányú kalmár élet, amely a Debreczenen átfutó nagyjelentőségű transzversalis utakon egyrészt a híres debreczeni vásárookra, szabadságokra hozta az „áros” népeket, de amelyeken másfelől a nagyhírű debreczeni marhatőzsérek, bor, só, bőr, gyapju stb. kereskedők nemcsak az ország legkülönbözőbb városait, hanem a távoli külföld kereskedő emporiumait is gyakran felkeresték. A kereskedelemből meggazdagodott tőzsérdinasztiák mellett jómódu iparos osztály lakja Debreczen tágas portáit, amely ebbenn a korban Takács Sándor jeles, történészünk szerint „Magyarország legnagyobb és leggazdagabb városa”.

Debreczen gazdasági életének és szerepének a gondosan kifejtett képéből rekonstruálhatjuk azt a hatalmas műveltséget, amely e korban Debreczen falai közt kibontakozott. E műveltségnek és tudományának, az iskolának és eklézsiának a támogatói és alapítói jórészt e tőzsérekből kerültek ki, de viszont e külföldet

jár, sokat tapasztalt, az idegen, főként német műveltséget ismerő és a korral haladni tudó ezen városi lakosság lelke nyílt meg oly korán a reformáció előtt is.

A nagy és gazdag Debreczen mozgalmas gazdasági élete mellett a hitújítás idején zsinatok és hitviták színhelye, de ugyanakkor az ellenkirályok: Szapolyai János és I. Ferdinánd által tartott részországygyűlések színtere lesz s ezzel a Tiszántulnak a mainál is sokkal jelentősebb városává, igazi metropolisává válik.

A tanulmány második része Debreczen reformáció korabeli iskolaügyével foglalkozik és itt különösen figyelmet érdemel S. Szabó József új felfogása a ref. főiskola eredetéről, amelyet az eddigi általános felfogás ellenében nem a régi Ferencendi zárdai iskolából, hanem az akkor Debreczenben már bizonyára meglévő városi iskolából származtat. Az a kép, amelyet a tanulmány első részében Debreczen lakosságának e korbeli civilizációjáról kapunk, nemkülönben a felsorolt érvek, — főképpen a városi jegyzőkönyvek „mi iskolánk” (schola nostra), „városi iskola” (schola oppidi) kifejezései — nagyon valószínűvé teszik ez új feltevést. A reformáció friss, termékeny szellemétől áthatott eme felsőbb iskolának nagy gondnal állapítja meg a tudós szerző tananyagát, tárgyait, a wittenbergi coetus mintájára kialakult szervezetét, használt tankönyveit és végül az 1572. évig működött iskolarektorok névsorát és kifejtett munkásságát.

Igen öröndetes, hogy a mai nehéz nyomdai viszonyok mellett is napvilágot láthatott e becses tanulmány, amely kisebb terjedelme dacára is sok felemelő és időszzerű tanulsággal szolgál és a mai komor idők kétségei közt imbolygó magyar lelkeknek. Ezek egyikét így fejezi ki maga a szerző: „Soha annyit nem tettek a magyar közműveltségért, mint a reformáció idejében annak ellenére, hogy politikailag és gazdaságilag egyike volt az hazánk legszerencsétlenebb korszakának”. A másik nagy tanulság pedig így hangzik: „Egyedül belső erőnek kellett annak lenni, ami Debreczen naggyá és hatalmassá szülte és fejlesztette”. Ime a reformáció korának derék magyarjai, Debreczen öspolgárai megmutatják az ujkori Mohács sötét éjszakájának hajnalhasadását váró nemzedeknek a feltámadásnak egyedüli útját: belső erőnk teljes kifejtésével a magyar közműveltség szolgálását. Hiszük, hogy S. Szabó József értékes dolgozata hozzájárult e szent magyar cél tudatos munkálásához. M. P.

A korona 0-00875

Zürich, márc. 8. Berlin 129 fél, Hollandia 215, Newyork 579 egyneved, London 2481, Páris 2125 fél, Milano 2450 fél, Prága 1675, Budapest 0.0087 fél, Belgárd 723 fél, Bukarest 303, Szófia 415, Bécs 0.0081.80.

TÁRCA.

Vendég.

Írta: Szondy György.

Az ablakom alatt, a kertünk pázsitján egy vénülő, nagy fehér birka pergetteti foghegygel a füvet. Eleven emlék azokból a napokból, amikor azt hittem valamikor, hogy sohasem lehet őket elfeledni; (azóta egyik szomorú év a másik után hordja rájuk a fövenyt) — egyetlen „háborus szerzeményem”, bár még most is csak vendégnek tekintjük. A neve is az: „Vendég”.

Oroszországban szedtem föl, a háboru második nyarán, mikor az első szabadságra utaztam hazafelé a legényemmel. Nagyon megkergettek akkoriban a muszkát, messzire kerültünk minden vasutól és két napig rőtünk gyalogszerrel a végteleen orosz síkságot, míg elérhettük. Ballagtunk a gyótró napsütésben, végig a kisétetes, felégetett falvakon, ahol csak a kormos falak mezedeztek a könyörtelen ég felé és behuzott farku, loncsos kutyák menekültek alattomos félelemmel előlünk már messziről.

A második nap délutánján egy rommá lőtt kastély vén fái alatt pihentünk. Itt bukkantunk rá Vendégre; vagy jobban mondva, inkább ő bukkant miránk. Olyan kedvesen, tisztán penderült élénk a bokrok közül, mintha még hírből sem ismerne a háborút.

A szőre, mint a frissen hullott hó; és lágy és fényes, mint a selyem. A nyakában piros bársony szalagon pici ezüstcsengő. Mintha csak most ugrott volna el a kis gazdájától.

Persze, megörültünk neki; vendégeltük kenyérrrel, sajttal, ő pedig avval hálálta meg a szives látást, hogy hívás nélkül hozzánk csatlakozott, mikor elindultunk. Ott ugrobegrált, csöngettyűzött előttünk és nyalagatta kedveskedve a kezünket, mint egy kis kutya. Utoljára is megsajnálunk. Hiszen, ha ott marad, előbb-utóbb csak elpusztul. Varjas uram, a legényem, menten elhatározta, hogy hazavisszük Guriga urfinak.

„Guriga urfi”, a fiam, akkor ugyan már hat éves volt és „nagy fiúnak” tartotta magát, hanem azért a báránynak nagyon megörült. Reggel érkezünk meg és estére már egy összebarátkoztak, hogy alig lehetett őket elválasztani.

Vacsora után löviről-hegyire el

kellett mesélnem Guriganak, hol találtuk a bárányt. Milyen volt az a kastély? Kik látkak benne?

— Ha én azt tudnám, kis fiam! Bizonyosan valami gazdag ember. Talán gróf

— Annak is volt olyan kis fia, mint én?

— Biz' az meglehet; talán éppen azé volt a bárány.

A gyereknek lepítyedt a szája.

— És nem sajnálja most a kis bárányt? — kérdezte reszkető hangon.

Megsimogattam a drága „nagy fiu” fejét.

— Bizonyosan sajnálja — mondtam —, mert nagyon szerethette. Azért van a nyakában olyan szép piros szalag, meg csengő.

— És nem adjuk neki vissza?

— Hiszen nem tudjuk, hol van!

— Sohase fogjuk tudni?

— Talán, ha vége lesz a háborúnak. Akkor majd írunk oda, ahonnan elhoztuk: kié volt a bárány?

Hanem az még soká lesz. Addig vigyázni kell a bárányra, hogy semmi baj ne érje és visszaadhassuk, ha megkerül a gazdája. Ő a te vendéged!

— Az én vendégem! — kacagott Guri jókedvűen. — Ez nagyon érdekes, hogy nekem van egy vendégem és az nem ember, hanem bárány!

En ugy is fogom hívni a bárányt, hogy Vendég!

Igy kereszteltük el a kis orosz bárit; ő azonban hamarosan nagyon is otthon érezte magát nálunk. Ugy járt-kelt a kertben, szobákban, mintha ott született volna. És szó, ami szó, néha nevetlenül viselkedett. Széles jókedvében belegázolt a legszébb virággyakba; a szénája helyett a veteményes kert kaposztafejeit rágicsálta össze. Táncot járt a kut körül a pocsolyában, azután azon sárosan végigrappolt Guriga után a szobákban. A baromfiudvarban is nagy galibát csinált: összetűzött egyik kollóssal és a harc hevében agyonrugdalt vagy három pelyhes kis csibét. Negyednapra már már megbántam, hogy ilyen vendéget hoztam a házhoz. Be is panasztam Guriganál, de ő nem engedte a vendéncét kárhóztatni.

— Nem tudhatja még a mi szokásainkat — mondta nagy komolyan. — Oroszországban bizonyosan minden másképen van! Te sem tudnád mindjárt az ottani szokásokat, hidd el, Apus!

— Szép, szép, de azért mégis tudom, hogy Oroszországban sem szokták a kis bárányt a csirkéket hálálra rugdosni!

— Oh, azt nem is akarta Vendég!

Belső kölcsön fizetési halasztás a késve kézbesítések esetén.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara feltárta az Országos Mezőgazdasági Kamarával egyetértően a pénzügyminiszteriumban, hogy a késve kézbesítések miatt zavarok lesznek a belső kölcsön leírásánál és kivált a külsőségeken lakó gazdák hibájukon kívüli bírságolás alá esnek. Ez okból kétheti fizetési halasztást kért a Mezőgazdasági Kamara.

Most az Országos Mezőgazdasági Kamarától nyert telefon értesítés folytán közli a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, hogy a pénzügyminiszterium holnap közhírré teendő rendelete szerint: azoknak, akikhez nem kézbesítették ki a kiróvó ívet és csekket, halasztás van engedélyezve és pedig a kézbesítés napjától számítandólag sajnos, csak öt napig, amely időn belül minden bírságolás nélkül fizethetnek.

Budapest, márc. 8. A pénzügyminiszter abból a célból, hogy az állami kölcsönöleg befizetését továbbra is megkönnyítse, az elébb említett rendelet hatályát meghosszabbítja oly módon, hogy állami kölcsönölegre 1924 márc. 31-ig teljesítendő készpénzbefizetésért a papirkoronát a takarékkoronával egyenlő értékűnek kell venni és ha a papirkoronában teljesített befizetést akkora takarékkorona összegben kell elszámolni, amekkora összeget a fél papirkoronában befizetett.

HERCZEG ANNA

modellházában
Piac-utca 41.

Női és leány felöltők Koverkoat köpenyek Plüsch kabátok.

A kottó volt a hibás: az ilyen vén lyuknak több esze lehetne, hiszen mennyi gyermeke van már! Vendég meg egészen kis bárány még és — tudod — ő vendég is nálunk!

Ebben végre is neki volt igaza: de azért megígérttem vele, hogy jobban fog ügyelni Vendég mivelkedésére. Pár napig nem is történt semmi baj. Aztán megint rossz helyen esett le a bottól néha a vendég, — hanem akkor már a vége felé járt a kétheti szabadságom. Kinek volna szíve ilyenkor megszorítani a fiát?

Am a legutolsó napon mégis végeszakadt a türelmemnek: Vendég fölött a koronát összes eddigi csinytevéseire.

Ebédhez ültünk az üveges verandán. Szemben az ajtóval Guriga, az ajtón túl az elváhatatlan Vendég.

— Bee!... B-e-e!... — hangzott egyre a sírása, ami Gurigát végtelemül mulattatta.

— Hallod, Apus, be akar jönni! — és kedvesen utánozta: — B-e-e! B-e-e akarsz jönni, Vendég! Gyere be, Vendég, ha tudsz!

Vendég egy darabig hallgatta a szíves invitálást, de aztán megmutatta, hogy tud ő, ha akar.

Egyszerre — épen egy kanál levest akartam a szájamhoz vinni —

A Templomegyesület nagyszabású színházi délutánja

Két ünneplő műsoros délután a Csokonai-színházban.

Hírt adtunk már a minap arról a nagyarányú mozgalomról, mely a debreczeni Kálvinisták templomegyesülete lelkes vezetését foglalkoztatja, hogy t. i. az építendő Kálvin-ház javára, de még inkább a művelt társadalom gyönyörködtetésére március 21. és 22-én délután nagyszabású műsoros előadást akarnak tartani a Csokonai-színházban. A mozgalom vezetői a Templomegyesület elnöknőinek lelkes gárdájából kerültek ki; Balogh Istvánné, Karai Sándorné, P. Nagy Zoltánné, dr. Sallay Lajosné, Ágod Béláné és több agilis buzgó tagja az egyesületnek tőlük telhetőleg mindent megtesznek, hogy a tervbe vett két előadás fényesen sikerüljön. Máris sikerült a színházat megszerezni a két előadásra s a nagyszerű program teljese ki van dolgozva s a szükséges próbák is megkezdődnek.

Izeliitől nagyjából már most megkíséréljük a pompás műsort vázlatosan adni, mely körülbelül ilyenforma lesz:

1. Az estélyt egy prologus fogja bevezetni, mely méltó megindítója lesz a műsornak. 2. A templomegyesületi vegyeskar, mely oly szép sikereket ért el legutóbb helyben és vidéken, ezuttal is pompás énekszámokkal fogja gyönyörködtetni a közönséget az agilis karnagy vezetése mellett. 3. A harmadik szám egy bájos kis Babakabaré lesz, melyet 12 gyönyörű leányka fog előadni dr. Sallay Lajosné urnó rendezésében. Egy kedves gyermekdarab, dalokkal és táncokkal. 4. Dr. Gyökössi Endre író, a Petőfi-társaság tagja fog ez alkalomhoz illően nemes veretű magyar verseiből felolvasni. 5. Murgács Kálmán, az országosan ismert dalszerző, cigányzenekarral és saját hegedűjátékával kísérvé, legszebb irredenta magyar dalait fogja énekelni. 6. 24 pár daliás magyar fiú és leány a diszpalotást fogja eljárni diszmagyarban, szívet-lelket gyönyörködtetően. 7. Nagyszerű vonósnégyesre lesz kilitás dr.

Müller Ottó, Szücs Gergely, Páricsi Pál és Nádasdy József zenekad, tanárok előadásában, mely a legmagasabb zenei igényeket is ki fogja elégíteni. 8. A humor sincs számúzza a műsorból: Essenter József máv. főtisztviselő vig magánjelenettel fogja elfeledtetni a szomorú jelent. 9. Murgács Kálmán, a jeles nótafa második fellépésével Baja Mihály és Gyökössi Endre megzenésített szerelmi dalait fogja hegedű- és zenekísérettel előadni. 10. A kecses spanyol táncot Wieser Erzsike urleány lejtí el a művész táncban gyönyörködőknek. 11. Majd ismét a 24 magyar pár roppan a színtérre a lelket forraló magyar torborzóval. 12. Az utolsó szám a legszebb élőképek bemutatása lesz. A szereplők neveit meglepetésként a színlap számára tartjuk fent. Bemutatnak három jelenetet az Ember tragédiájából, Zichy Mihály festményei után; ezt követi a népdal, a csipkeverő leány, a spanyol nő és Magdolna bemutatása, mind művészi képekről mintázva.

Az érdeklődés már is rendkívül nagy az előadások iránt s a hét végén már közhírré fogják tenni a részletes tudnivalókat, de addig is hirdással leszünk a nemes cél érdekében megindult nagyarányú mozgalom felől.

Debreczenről — Debreczennek.

Mikor leírom a nevé, még csak a lehellete érzik a levegőben. Alkonyatkor varju-légiók húznak a város fölött és lehet, hogy az éjszaka ujra hóval takarózzik. Talán nem is jó még egyhamar; csak játszik velünk és hetekig várhatjuk még hiába. De az is lehet, hogy már holnap beköszönt és nolanaputánra odébb is áll: jó helyette a tikkasztó kánikula, perzselő napsugarával és gyilkos por-felhővel.

Mert erre mifelénk ritkán van tavasz: csak tavaszvárás és tavasz álmodás. A tavaszvárásunk pedig: sár és a szent tavaszunk: por. Mindakettő egyformán szomorú a paloták során és a városvegi vityillók között. Tavaly ilyen tájban, egy nagy akasztó alkonyatkor együtt rőtünk az utcákat egyik barátommal, aki négy keserves évet töltött Ak-

molinszban, a kirgizek városában, mint hadifogoly.

— Hidd el, azokban az utcákban is több hangulat volt, mint az itteniekben! — mondá ő, megállván a Miklós-utca végén, szemben a lenyugvó nappal. — Pedig most még ezek is szebbek, hogy arannyal szórja be őket az alkony; és mégis, milyen bevérek, milyen józanok; mennyire hiányzik belőlük valami!

Hát igen: mindez nagyon szomorú, de igaz. A mi utcáink még tavaszi alkonyok idején is szomorúak. A józanság, de a földhöztapadt józanság szomorúsága ez, amely annál fájóbb, mert lassanként megszokja az, aki benne él és észre sem veszi.

Pedig: mennyi hangulatot, mennyi színt lehetne a mi utcáinkra is varázsolni egy kis jóakarattal. A Szent-Anna-, a Kossuth-utca, Miklós-utca szép fasora alá csak néhány hálás bokor, egy kis zöld gyeper és ha igen nagy igényű akarok lenni, egy néhány fehér pad kellene, hogy mosolygásra válják a szomorúságuk. „Parkírozni” kellene őket, de nem úgy, ahogy nálunk értik ezt a szót: a fák elpusztítása árán.

Egy feledhetetlen, kedves bácskai város fasoros utcáit látom újra, míg e sorokat írom. Májusban, virágzó orgona és jácmin bokrokkal a hatalmas Celtisek alatt, a zöld gyeper közepén; fehér padokkal, amiket nem éktelenítettek el olcsó temetést kínáló reklámtáblák s amiken esti hasznózársra gyűltünk össze boldog béke hamvazó szürkületében.

Ezeket a fasoros utcákat maguk a lakosok gondozták és óvták. Valóságos versengés volt az egyes házak között: melyik előtt szebbek a bokrok, üdőbb a pázsit rekkenő kánikula idején is. Pénzzel, pusztán csak pénzzel a város pénzén nem lehet azt megcsinálni; nevelni kell rá az embereket — és talán ez a gondolat az, ami még bánatosabbá teszi az ilyen tavaszi alkonyokat: a gondolat, hogy hol vagyunk még mi ettől? Itt, Debreczenben, tavasztalan, szűk magyar határon, ahol még a nagyerdőn is szemétdomb díszlik a köruton, pont az egyetemi tanárok lakása mellett! On dy.

20,000 koronával emelkedett a buza ára.

Budapest, márc. 8. A mai terménytőzsdén a buza 20,000 koronával emelkedett. A többi cikkek hasonló mértékben drágultak. Az irányzat rendkívül szilárd volt.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 305—20, egyéb 300—305, 79 kilós tiszavidéki 310—20, egyéb 310—15, rozs 255—60, tak. árpa 290—300, sörárpa 330—70, zab 250—55, tengeri 240—50, korpá 175—80. A magvak változatlanok.

sen kinyit az ajtó és a Guriga ijedt szeméi kandikáltak be.

— Alszol, Apus? — sutlogta alig hallhatóan.

— Nem alszol. Mit akarsz, kis fiam? Gyere ide!

Guriga odaszaladt és átölelte a nyakamat.

— Igazán levagatod a Vendéget, Apus?

— Persze, hogy le! Nem lehet már túrni a viselkedését!

— De hiszen nem a miénk! Hátha eljön érte a gazdája?

— Ej, dehogy jön! Honnan tudná, hová került a báránya?

Guriga kerekre nyílt könnyes szemekkel bámult a szemembe. Azí hiszem, ilyen tekintet indíthatta meg a községi lakait, ha ugyan igaz, hogy megindultak vaiaha.

— És az Isten? — sutlogta. — Az Isten tudja, hogy nem a miénk! Mit figsz mondani az Istennek, Apus?

Nem bírtam tovább a küzdőmet. Mit is mondhatna az Istennek egy ilyen szegény apus, aki megöli a más bárányát? Pedig vajmi könnyen felelősségre vonhat mostan, a mikor pár óra múlva indulok vissza oda, ahonnan csakugyan nem vechéz az ő színe elé kerülni.

— Jól van no, hát nem bántom a vendégedet!

— Igazán?

— Igazán!

— Anyuka, Anyuka! Nem kell levágni a Vendéget! — rohant ki meny nyei boldogsággal Guriga. Behallott, amint újságotla mindenkinek, még Vendégnek is.

Este pedig, mikor a vonathoz indulóban utoljára csókoltam meg a kis kapunkban, sirva sugta a fülemben:

— Látod Apus, milyen jó, hogy nem vágatod le a Vendéget! Most vigyázn fog rád az Isten, mert nem csináltál semmi rosszat!

És Vendég azóta itt él a kertünkben. A gazdáját hiába várjuk, pedig Guriga még levelet is írt „a grófnak, Tokary-kastélyba”, mikor már lehetett levelet írni abba a százszor szerencsétlen országba. Hét év alatt jócskán megvényt, és az idén már az úkunokáinak unokáiban is gyönyörködhetnek, ha érdekelnek. De nem érdeklék. Egykedvűen, gondolatlanul rágicsálja naphosszat a fűvet; nem tudja, hogy azóta a második hazája is elveszett; nem aggódik, hogy nem ad-e valami új csapás a mostani gazdái kezébe is vándorbotot, ami erre mifelénk egyre jobban hasonlít a koldusbothoz.

A sóhajok könyvéből.

II.

Belgyógyászati klinika. Jendrassik könyvtár.

Tudós és kopasz koponyájú Török Péter, a debreceni kollégium népszerű, pompás humoru természettanára a megmondhatója annak, hogy a mi nagyérdőnkben az u. n. aranyvirágnak egyedüli dombosabb lelőhelye a jelenlegi egyetemi belklinika parkjában volt. Török tanár innen szállított egy fészekre valót a Fűvészkertbe s mióta az egyetemi építkezések folynak, a nebulók aligha találják párját e virágnak, még ha Sámsonig kódorognak is el virág-szedés közben, a legirtatlanabb erdőrészekben.

Sajnos, most itt a belgyógyászati klinikán kellett megtanulnom, a finom lelkületű Jánossy Gyula dr. tanársegéd úrtól, hogy ez az aranyvirág, melynek „vará-dics” mellékneve is van (Tanacetum vulgare), gyógynövényféle, ha nem is a fontosabb fajtákból való. Fűdei csokrokban használtuk mi virágyűjtők, alig gondoltunk arra, hogy a mulandóság szele bontogatja kemény, sárga fejük felett a kőkény és galagonya bokrokat az egyetemi építkezések megkezdésor.

A magyardei körút után következő egyetemi telep első épülete az ács-kapocs formában épített Belgyógyászati osztály, az u. n. Csiky klinika, amelynek földszinti folyosóján eleven élet folyik délelőttől. Csak a betegek ülnek her vatagon a folyosók padjain, türelmes megatartással várva az orvosi vizsgálatot.

Sajnos, a kórtermek jobban megtelnek, mint a színházak néző terei s alig lehet a jelentkezők egy részét elhelyezni, míg a többieknek várni kell és ujjabb szerencsét próbálni, hogy üres ágyra találhassanak.

Az egyszemélyes épületben jobbról vannak a férfi osztályok, balról pedig a női kórtermek. A földszinti folyosón az irodákon, orvosi fogadók, bakteorológiai és kémiai, valamint a találó termeken kívül az igazgatói orvosi magánlakás van. És itt virraszt az inspeksiós orvos a sötét éjszakában, mert bizony sokszor fertály óránként hivatják a nyughatatlan lelkű betegek, vagy az ápolónők egy-egy haldokló ágyához, hogy feladja az „utolsó kenet”-ként kezelt koffein-kámfor, vagy morfiumpinjekciókat, melyeket kegyelem-dőfésnek is hívják a betegek. Itt van az orvosi ebédlő és egyik oldalszárnyon a tanterem, ahol az orvosnövendékeknek nappal, az esti órákban pedig a szelid, galamb epéjű vöröskeresztes ápolónőknek tartanak előadásokat. Az orvosnövendékek előadását nem egy esetben illusztrálják a felgyógyult beteg bemutatásával, ismeretve annak kórtörténetét is.

Az ápolónők közül a gyakorlatosok nemcsak az ápolás gyakorlatában képezetnek ki, de teoretikus ismeretekben is felvilágosítatnak a gyors segélynyújtást, fertőtlenítést, gyógyszeradagolást stb. illetőleg.

Női kalap alakítások a legújabb formákra, valamint férfikalap alakítások gyorsan és pontosan készülnek

Szell Gergelyné,
Plac ucoa 63. Telefon 11—11.

Kifogástalanul fest mos tisztít

Hrabéczy
Széchenyi-utca 18.
Telefon : 3—23.

Debreceni író tragikus halála

Gulyás József, a „Bokréta” íróársaság egyik poétája meghalt.

Szomorú hírt hozott a sürgöny tegnap este Gyuláról a város polgármesteri hivatalához, Gulyás József hírlapíró az ottani kórházban meghalt s kéri, hogy Debreczenben lakó édes anyjával tudassák a halálesetet. Gulyás József édes anyja Debreczenben a Baross-u. 4. sz. alatt lakik, teljesen világtalan öreg asszony, kinek minden reménye most elhunyt, boldogtalan fia volt. A szomorú hírt hamarosan megtudták az elhunyt poéta debreczeni barátai, Oláh Gábor és Baja Mihály, kiket mélyen lesújtott a nem várt szomorú hír, mert barátjuk betegségéről semmi tudomásuk nem volt s éppen azzal a tervvel foglalkoztak a napokban, hogy íróársukat áttelepítik Debreczenbe s itt szereznek neki biztos megélhetést. Mert szegény Gulyás József sok szenvedésen ment át az utóbbi pár esztendő alatt. A román betöréskor, 1919-ben Pékésabáról, ahol a Békésmegyei Közlönyt szerkesztette, a románok elől Budapestre menekült, ahol biztos megélhetéshez nem tudott jutni, minek következtében az egykor vidám, bohém kedélyű ember szinte meghasonlott önmagával, a nyomor megtörte erejét s szinte emberkerülővé tette. Nemrég békéscsabai barátai hívására visszaköltözött Csabára s úgy látszott, mintha új élet előtt állana, míg most a szomorú valóság keserűen rácaffolt minden szép reményre. Ugy látszik, hogy a sok nyomor és hányattatás aláásta ifjú erejét, hisz alig volt 42—43 éves és a halál váratlanul megrohanta és kidöntötte az élők sorából a jobb sorsra érdemes író. Ben-

ne egy fényes tehetség lobogó fátylaja aludt ki örökre, mert Gulyás József gazdag kedélyű lírikus volt, ki a Bokréta poétái között is különös figyelmet keltett mély érzésű lírás költeményeivel. A három ízben megjelent Bokréta c. verseskötvénye kívül három önálló verseskötvénye jelent meg, de élete java idejét a hírlapírásnak szentelte s e tekintetben szinte zseniális munkaerő volt, noha érvényesülni az utóbbi időben Pesten nem tudott. A szomorú sors, mit alábbi megható költeményében magára nézve megjövendölt, betelt rajta.

Koldusének.

Ejjel nappal! összetörve
Egy jó asszony haza vár.
Te jó asszony, öreg asszony,
Nem megyek én haza már,
Nem megyek én haza már.

Nem lettem, haj! álmaidnak
Istenarcu hercege,
Lettem árva, rozzant koldus,
Nyomorúság gyermeke,
Nyomorúság gyermeke,

Nagybeteg a lelkem tája,
Nem lesz jobban sohasem.
Oh ne láss így, oh ne nézz rám!
Hadd halljak meg csöndesen!
Hadd halljak meg csöndesen!

Gyere tovább, rozzant mankóm,
Sírj kezemben, vén gitár...
Te jó asszony, öreg asszony,
Nem megyek én haza már,
Nem megyek én haza már.

A Kossuth-utcán a késő esti órákban két lehajtott fejű jó barát bandukol, majd szótlanul megszorítják egymás kezét s hazaballagnak. A Bokrétának halottja van: ki lesz a soron a második? — A Baross-utcán pedig egy szegény világtalan öreg asszony kesereg vigasztalanul.

A földszinten mindössze 42 ágy nyer elhelyezést a majdnem mind a négy oldaláról ablakokkal világított kórtermekben. Az emeleten 34—34, összesen 68 ágy áll rendelkezésre a két szárnyon, a rendes 6000 korona ápolási díjat fizető (vagy nem fizethető) betegek részére. Ezenkívül van az u. n. „urifertály” 6, 4, 2, 1 ágyas kórtermekkel és u. n. „külön szobákkal”.

Dicséretére legyen mondva: a Csiky-klinikán csak 7 női és 7 férfi, összesen 14 ilyen „külön szobás” beteg élvezheti az anyagi függetlenséggel járó előnyöket s az ugynevezett első osztályú étkezés, — a külön szobások menüje — épen úgy kijár, ha a betegsége megkívánja, a legutolsó nagy kórtermes napszámosnak is.

Egész napon keresztül jönnek-mennek a folyosókon a fehér köpönyeges orvostanár segédek, osztály- és gyakorló orvosok és fehér főkötős ápolónők, a kiknek vizsgázottjai 3 év múlva „néne”-k lesznek a „testvérekből”. A néne elnevezés ugyan sehogysem illik a fiatal nőkhöz, akiket különösen öregebb betegeknek nehezükre eshetik lenénezní.

Ezek a sok türelem-próbát kiállított nők nemcsak maguk járnak nagyon izléses s minden nőnek jól illő hófehér egyenruhában, de uniformizálódott a lelkük is. Ha még bántaná is őket valamely nyugtalan beteg agyafurt ésszel kitalált rigolyája, dehogyan árulnak el. Hogy úgy mondjam, hozzá-

vannak hangolva minden fájdalom megértéséhez, minden szekaturák megbocsájtásához s valahogyan sok van bennük az apácák lelkületéből, dacára különböző vallásfelekezetekhez való tartozásuknak.

A millió elmélete különben gyözedelmeskedik a legfinnyásabb izlésű betegekben is, akik szintén szívesen segítenek egyszerű sorsu embertársaikon.

Az ápolási költségért olyan alulást kapnak a betegek, ötszöri étkezéssel, naponta 4, de legalább három orvosi u. n. sorvizittel, a ragyogó tisztaságu, tarka terakottával padlózott termekben, annyi drága orvosságot, fürdőt, alsó- és felső ruhát, hogy a bevétel aligha fedezi a költségek egyötödét. De hát a szent cél az orvosi tudomány fejlesztése kísérletekkel, tanulmányozásokkal stb.

Az alagutban van a sok száz milliót érő vizgyógyintézet és vilamos gyógytelep.

A főépület melletti kis pavilonban most a héten nyílt meg a 24 ágyas női osztály, holnap pedig megöngják nyitni a női osztályt is.

Az emeleten van az említettek kivül a Csiky-klinika egyik legértékesebb terme, a Jendrassik-könyvtár. A hirneves Jendrassik Ernő hagyatékából szerezte meg a Tisza-egyetem számára Csiky professzor azt a felbecsülhetetlen értékű könyvtárt, amelyben a belgyógyászatra és a valamely beteg-

ségből származó idegbetegségre vonatkozó 8000 könyv és folyóirat kötet, 30,000 külön lenyomat talál helyet. Feltalálhatók itt a legköllyebb, megbízható modern magyar, német és francia orvosi s tudományos folyóiratok. Érdekes, hogy a francia orvosi karok közbenjárására díjtalanul küldik (tekintettel a valuta különbözetre) a kiadók a folyóiratokat, pótolva a háboru alatt elmaradt évfolyamokat is.

Ezt a könyvtárt nemcsak Jendrassik Ernő gyűjtötte egy munkás emberéleten keresztül, de annak alapját már a világhírű tudós édesapja, Jenő vetette meg, aki korának legkiválóbb élettan-professzora volt.

Láttam 1842-től hiánytalanul meglevő folyóiratokat, keresztül-menne a tipografiai változás minden skáláján s szeretettel simogattam Van Swieten híres hollandus orvosnak, a „bécsi orvosi iskola” megalapítójának 1744-ből való, dísznöbörbe kötött kötetét. Nem sokat értettem az enciklopedikus latin nyelvű munkából, de a Torinóban kiadott nyomdatermék művészi készsége meglepett. A olasz művészet klasszicitása nyilatkozik meg a pompás, csipkeszerű finomságu iniciálékban, kifogástalanul lenyomott metszetekben. A magyar tipográfia majd nem egy évszázad év múlva érte el azt a színvonalat, amit ezeknek a nagy kvartalaku könyveknek a lapjai reprezentálnak...

Jóleső tudattal töltötte el egy pillanatra sok beteges érzésekkel meggyötört lelkemet az a tudat, hogy ez a könyvtár a „Basa-halman innen”-re került s hogy a három évtizeddel ezelőtti nagy faluból egyetemi városra fejlődő Debreczen eme szakkönyvtára méltán tarthat számot a külföld szakembereinek érdeklődésére is...

A könyvtár kartotékája természetesen nagyon sok gondot okozott a vezetőségnek, mert egy kötetben több betegségről szóló rész van s ennek a katon lapok felső betűjeleiben kifejezést kellett adni.

Dr. Brief József könyvtárfelügyelő, mikor a betegjeivel nincs elfoglalva, rendszerint itt található, az adminisztrációs teendőket pedig egy szakképzett alkalmazott végzi a könyvtárban.

A könyvtár falairól a két Jendrassik, Csiky József, a klinikát vezető professzor párisi orvos-mester Charcot stb. arcképei tekintenek le arra a komoly munkára, ami a rendszerint itt tartott orvosi értekezleten szokott lefolytani. Arra a munkára, amely nem ismer politikai tülekedést, vallásfelekezetek szerint való megkülönböztetéseket, csak embert.

Embereket testi-lelki szenvedéseiktől megszabadítani, rendes higienikus életre tanítani, esetleg kiválóbb emberi értékeket a közjó javára megmenteni, vajjon van-e ennél szentebb cél?!

Talán épen a gyermek-klinika rácsos kórágán vergődik a jövendő Deák Ferenc, Gergey Arturja, nagy tudósa, vagy világhírű művésze? Mit lehet tudni?!

Szathmáry Zoltán.

Makói dughagyma
fehérbárcás lucerna mag
kékkő, raffia
legújtanysabb beszerzési forrása a
Csanak József KRT.
főszervezője.
Telefon 70.

HIREK

Napi rend:

Márc. 9-én, vasárnap: róm. kath. Invocabit, prot. Fianc. — Napkelte 6 ó 27 p. Napnyugta 5 ó 55 p. — DTE — DKASE bajnoki futball mérkőzés d. u. 3-kor. Ugetóter. — DMTK közgyűlése d. e. 10 óra. Allomási KANSZ. épület. — Futballbírák testületének közgyűlése d. u. 5 óra. Royal-kávéház.

Március 10. Hétfő: Róm. kath. 40 vértanu, prot. Olimpia. — Napkelte 6 ó 25 p. Napnyugta 5 ó 53 p.

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban. Nagytomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre, ugyanakkor: karéneket énekel a Tanitói Vegyeskar, ágendázik Siposs Imre, délután 5 órakor prédikál Keresztury József. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Keresztury József, ágendázik Szele György, délután 2 órakor: prédikál Gerzsenyi István. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Bajja Mihály, ágendázik Gábor András, délután 5 órakor prédikál Gábor András. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor: prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Peleskey Sándor, délután 2 órakor prédikál Peleskey Sándor. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor, délután 2 órakor prédikál Derencsényi István. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt dr. Ferenczy Gyula, délután 2 órakor prédikál Marton Sándor. — Szegényházban délelőtt 10 órakor: prédikál és urvacsorát oszt Ury Ferenc. Nyilastelepen délután 3 órakor prédikál és urvacsorát oszt Ury Ferenc. — Leánynevelő intézetben délelőtt 10 órakor prédikál Szele Miklós. — Tanyai istentiszteleteken prédikálnak: Ebesen: Párpéthy Ferenc; Fancsikán: Kocsis János.

Vasárnapi iskolák a következő helyen tartatnak: Diakoniszta-Ottoban, Ispóty-telep, délelőtt 9 óra. Széchenyi-utca 4. sz., a paróchián, délelőtt 9 óra. — Dóczi-intézetben, Kossuth-utca, délelőtt 9 óra. — Leány-utcai iskolában délelőtt 9 óra. — Nőegyleti Arvaházban délelőtt 9 óra. — Csapókerti iskolában délelőtt 9 óra. — Csapó-utcai iskolában délelőtt 11 óra. — Homokkerti imaházban délelőtt 11 óra. Egyháztéri fiúiskolában délelőtt 11 óra. Pacsirta-utcai fiúiskolában délelőtt 9 órakor. — Rakovszky-utcai iskolában délelőtt 11 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispóty-telep 9. sz. a tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület vasárnap Kollégium, földszint 4. sz. délután 5 órakor szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete vegyes énekkara tanulási óráit hétként hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanitói Ottoban Egyházi hivatal udvarán, keresztépület) Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban (Miklós-utca 3.) az istentisztelet f. hó 9-én, bőjt első vasárnapján d. e. 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi. — Urvacsorosztás. Offertorium. Délután 4 órakor: ifjúsági egyesület.

Révész Imre előadása a Bethlen Gábor kör irodalmi délutánján. Szombaton délután tartotta a Bethlen Gábor kör irodalmi délutánját a kollégium dísztermét zsufolásig megtöltő előkelő közönség jelenlétében. A műsort a kollégiumi kántus éneke nyitotta meg, precízül

Mától kezdve száz-százötven százalékkal emelkedett a dohány ára.

Budapets, márc. 8. A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja a pénzügyminiszter rendeletét, amely intézkedik a dohányárak újabb felemeléséről. A rendelet értelmében március

9-től kezdve új árak lépnek életbe. 100—150 százalékkal fognak drágulni a dohányárak. 300 korona lesz a király, 2500 korona egy britanika.

adva elő G. Nagy Imre hatyudalát. A zugó tapsokkal fogadott énekszám után elnöki megnyitó következett, majd Varjas Piroška adott elő részleteket Petőfi Apostolából nagy hatással. Nagy sikert aratott dr. Révész Imre a Biblia és hazafiság című, az ötvenes évekből szóló koreképevel. Sikerült verseket mutatott be saját költeményeiből Harsányi László orvos-tanhallgató. A mindvégig érdekes műsort a kollégiumi kántus éneke zárta be.

Előadás Debreczen őskoráról. Debreczen város őstörténetéről tart előadást e hó 11-én, kedden délután 5 órakor dr. Ecsedi István tanár a Népszerű Főiskolai Tanfolyam keretében. Ismerteti a Debreczen határában történt településeket a városi múzeum ásatásai nyomán. Bemutatja a kőkori, bronzkori leleteket. A népvándorláskori temetőket. A honfoglaláskori sírokat. Eme érdekes összefoglaló ismertetést vetített képekkel fogja illusztrálni és a városi múzeum tárgyai közül több jellegzetes korszerű tárgyat és koponyát be fog mutatni. Az előadás a kollégium I. számú jogtermében lesz.

Hócipők, sárcipők javítását, vulkanizálását készíttik Molnár Festvérek műszerészek, Nagytombnál. Telefon 7—27.

Értekezlet a kereseti adó ügyében. A városi adóhivatal az általános kereseti adóról szóló 1822. évi XXIII. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 1922. évi 180.000. számú utasítás 140. §-ában foglaltak alapján a pincérek, borbélysegédek, bérkocsisok borraivalóbból származó bevételeit adó levonás céljából átalányösszegben kivánja megállapítani. Mielőtt a kamara ez ügyben választ a megkereső Adóhivatalnak megadná, ismeri kívánja az édekeltek véleményét s így folyó hó 12-én, kedden d. u. 4 órára értekezletre hívta össze a vendéglő, szálloda, kávéház tulajdonos, borbély-fodrász, valamint a bérkocsis érdekeltségeit. A kereskedelmi és iparkamara a kérdéses ügyben érdekelteket az értekezleten szívesen látja.

Adomány. A Postaaltisztek Országos Szövetségének debreczeni csoportja a debreczeni nyomdászok rokkant alapja javára 100.000 koronát adományozott. Az adományért ezután is hálás köszönetét fejezi ki a Vezetőség.

Máta megetti gazdaságok figyelmébe. Az 1923 évi kútbér visszamenőleg minden darab ló után 8000 korona, minden darab marha után 5000 korona.

Szepesy Ferenc tánciskolájában az új táncanfolyam hétfőn azaz 10-én veszi kezdetét, amelyre állandóan lehet iratkozni, Simonffy-utca I. c. II. em.

Az Ady Endre irodalmi társaság ma, 9-én d. u. fél 6 órakor az Angol Királynő külön termében összejövetelt tart. Pontos megjelenést. Vághy-Benyovszky Pál, elnök.

Eltűnt alakok. A Pestvidéki Nyomda kiadásában Vácott nagyon érdekes könyvecske jelent meg a minapában. A könyvecske címe „Eltűnt alakok”. Szerzője pedig Váci Náci, aki nem más, mint dr. Tragor Ignác, a kiváló történész, aki eddig is sok-sok lokális jelentőségű könyvvel gazdagította irodalmunkat. Az „Eltűnt alakok” című könyvecske pompásan tárgyalja az egykori pestmegeyi, főképpen váci alakokat, akiknek soraiban áll Zubovits Fedor kapitány, a híres oroszlánvadász, Lencs Vilmos festő, Inczedy Soma kereskedő s több kiváló férfiú, akinek életéből sok-sok adoma maradt fenn. Az izes humorral fűszerezett írás valóban érdekes és pompás szórakoztatást nyújt mindazoknak, akik az elmúlt jobb idők szép emlékei között vissza szokták idézni a szép magyar múltat. A mű kapható az összes könyvkereskedésben és a Váci Múzeum Egyesületnél. (m.)

Meghívó. A debreczeni ipartestület e hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órakor az ipartestület dísztermében iparos nagygyűlést tart a kényszerkölcsön ügyében. Elnökség.

Nyukosz hirdmény. Felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy újabb intézkedés következtében a cipőigénylési bejelentések újból és pedig következőleg terjesztendőek fel a Honvédelmi Minisztérium 4. osztályához: 1. Beleegyező nyilatkozat, hogy az utalvány saját veszélyére és költségére leküldhető. 2. Feltüntetendő, hogy mértékutáni, avagy kész cipőt óhajt és annak száma. 3. Beleegyező kijelentés ahoz, hogy a cipő ellenértékét és a felmerült költségeket a nyugdíjszámfejtőség levonásba hozhatja. 4. Aláírás hatósági igazolása. Az így felszerelt kérelmeket csakis folyó hó 11-én, a hivatalos órák alatt átvesszük és továbbítunk.

A Műpártoló Egyesület ma fél 11 órakor tartja közgyűlés előkészítő választmányi ülését és utána a rendes évi közgyűlését a város háza tanácstermében. Elnökség.

Munkás Otthon Szövetkezet tánciskolájában (Margit-fürdő) ma, vasárnap este 8 órai kezdettel tánc tanfolyam befejező táncestélyt tart, melyre a táncoktató ifjúságot ezután hívjuk meg. Az új tánc tanfolyam 1924 március 11-én, — kedden este 8 órakor kezdődik. Beiratkozni ugyanakkor lehet, minden csütörtökön gyakorló-est tartatik.

Cukorra, kedvezményes áron, rendes tagjainktól előjegyzést elfogadunk, csakis f. hó 11-én, mikor is az ellenérték lefizetendő. Nyukosz titkár.

Saját készítményű bőröndök, retikülök és finom bőrárak Feuer-mann bőröndösnél, Piac-utca 44.

Páris, Berlin, Bécs legszebb kálapudonságai után alakít a Kálapüzem, Piac-utca 9. szám.

A magyar helyesírás szabályai. Megjelent! Újabbán átvizsgálta, 1922 május 29-iki összes ülésén elfogadta és kiadta a Magyar Tudományos Akadémia. — Valamennyi iskolára nézve kötelező használat. Szó és tárgymutatóval. Ára 3600 korona. Kapható a Méliusz könyvkereskedésben.

Kérjük mindenütt az Egyet. értést.

Jó **KALAP**

Olcsó **KALAP**

Divat **KALAP**

WERNER SÁNDOR uridivaüzletében Piac-u. 72

Állandó butorvásár!

Hálók, ebédlők és konyhaberendezések, hencserek és szalagarnitúrák nagy választékban ~~széleskörűen~~
BALINT SÁNDOR műbutorasztalosnál
KOSSUTH-J. 5. (Gambrinus átjáró alatt.)

Gyümölcsfák

tavaszi permetezésére a fényesen bevált

Enda Chinoin

gyümölcsfakarbolineum és a békebeli minőségű

Dendrin

háboru óta először kapható

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca 15.

Gazdálkodók figyelmébe!

Ostort, ostornyeket a legolcsóbb napi árban vásárolhatnak

FRANKNÁL, Csapó-utca 11.

Sérvkötők

haskötők

gummiharisnyák
betegápolási cikkek
nagy választékban

Schön Sándornál

kesztyű, kötszer és
orvosi műszertára
Debreczen, Piac-utca 14.
Csapó-utca sarok.

A DKASE. és a KAOSZ. táncestelye: március 15-én, este 9 órai kezdettel, a „KORZÓ KÁVÉHÁZ” összes termeiben. — Belépődíj 6000— korona és a vigalmi adó. Szépségverseny. Jegyek elővételben: Apolló Divatház, Hermann Illatszertár. Confetti csata.

**Női
és
Férfi
utcai
és
alkalmi
ruhák
festője
és
vegytisztítója
Biró
Gyászfestést
24 óra
alatt készít.
Arany Bika
Mozi bejárat.**

A tengeri természetese.

(Medvezky Karolynak a Gazdasági Lapokban megjelent cikkéből.)
(Folytatás.)

A jól elkészített talajra a legjobb megművelés mellett nemesített, jó vetőtengerit kell választani.

Célszerű a talajok fekvése szerint az egyes tábláknál a dombos részeket korai keményszemű tengerivel vetni, a lapályos-völgyes helyekre lófogut, vagy öregszeműt beosztani, melyek sokkal többet teremnek, viszont a száraz időjárásnál a dombokon csakis a korai félék sikerülnek biztosan.

A magasabbfekvésű, homokos és gyengébb talajokra, ugyancsak pót- és kései vetésekhez, őszi keveréktakarmányok és here után megfelelő változatok: az alesztű, pignoletto, fehér pádovai, a piros gömb putyi és a sarga 8 soros florentini tengeri. Utóbbi szereti a homokos talajokat is. Gyakorlatomban még június 1-én vetve is beérik, féltérmet nyújtva.

Mind a négy liszt-tengeri. A békében Itáliába szállították ki kenyérnek; a háború alatt hadvezetésünk a déli Balkán országokká részére rekviráltatta. Takarmányozás értékre majdnem egyforma a darájuk az öregszeművel. Ellenben emberi élvezetre lisztjük más ízű lehet. Hazánkban olasz vasutépítő munkások nem egyszer sztrájkoltak, ha florentini tengeriliszt helyett a vállalkozó magyar tengerilisztet adott nekik.

Legjobban bevált közülök az Alföldön a piros, gömb putyi tengeri. Magyar ember állította elő Hódmezővásárhelyen az ottani rózsakukoricából. Bugyi (Bagi) Mihály gazdálkodó keresztelte pignolettoval, igen korán beért, közfelfűnést kellett Vásárhelyen és Lubinszky Ernő utján országos hírűvé válna, megkezdte hódító körútját. A legrosszabb évjáratokban is biztos közepettermést ad, jól tűri a homokot. Kudarcot sohasem vall, vérvörös színeivel szép árut nyújt. Kupalaku csöveinél fontos a teljes benőttsége.

A tengeri benőttsége átöröklődik. A jó vetőtengerinek — mint a juhok fejének, egészen az orruk hegyéig — teljesen benőttnnek kell lennie. Üresvégű csöveket természetű nagy veszteség. Ez az egész területre átszámítva, tekintélyes magmennyiséget tesz ki.

A jó vetőtengerinél döntő tényező a 10—15%-ra csökkentett esutikasuly és a legvékonyabbra leszorított esutka. A szemek hosszukásak, melyen bentülők és majdnem kétszer olyan nagyok lettek, míg a esutka egyes nemestőkönél vékony páleikává zsugorodott össze.

A nagyszemű tengerik közül legjobban elterjedt és biztosan beérő, nagyhozamu, sulvos, hengeresövű a Prárie királynőből Barross László főhercegi jószágkormányzó által kinemesített Bánkúti aranylófogú tengeri. Szeptemberben már törhető; Bácsországban is közkedvelt változat.

Vetőmagnak csakis a csövek közepéről morzsolt, teljes életképességű magvak alkalmasak; a csövek hegyéről és tövéből lekerülő félfelérejtű szemeket fordítsuk takarmányozásra.

Az „Elite”-tengeri nemesítésénél minden második tengerisor címerét le kell fejeznünk, hogy az anyatóvek a szomszéd sorból porroztassanak be és ne önmagukat termékenyítsék meg és elkerüljék — mint az állatoknál is — a rokon- és beltenyésztés veszélyeit.

A vetőcsöveket csakis a lefejezett anyatóvekről szabad félre-

tenni. A kölcsönös megtermékenyítés nagyban fokozza a magvak esirázási és növekedési képességét.

A vetőtengeri kiválogatását nem szabad a padlason végezni, hanem még a törés előtt a szántóföldön kell kezdeni, a többsövű tövek megjelölésével. Amelyik tövön 3-nál több, szép eső terem és a többi töveknél 10—12 nappal hamarabb kezd sárgulni és érni, bemészeltetjük (fonalak rákötése helyett) és külön kivágatjuk a törés alkalmával.

Csőveikből a benőtteket koszorukba kötve, felaggatjuk vetési célokra.

A többsövűség szintén átöröklődő tulajdonság. Utóbbi években a régi, teljesen esővetlen, „meddő” tengeritövek helyén előugrott a sokesövű tengeri. Egyes hazai és amerikai nemesítők már a 8 esövű anyatóvekig is feljutottak.

Az ilyen felszalagozott díszesövekért adják ki Amerikában a nagy jutalmakat, ezerdolláros díszdíjak alakjában. A columbusi nemzeti kiállítás nyertese, Mr. Frederick Charles Poliu farmer, a legszebb csövek rekordjával.

(Folyt. köv.)

Árumintavásár Budapesten.

A debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hozza érdekeltsege tudomására, hogy budapesti kamara a kereskedelemügyi miniszter ur és a székesfővárosi tanács támogatásával május hó 31—június hó 10. napjain árumintavásárt rendez, melynek főcélja a nagyipar teljesítőképességéről és az új viszonyokhoz való alkalmazkodásáról tanúságot tenni, továbbá a Kélt, különösen a Balkán piacainak biztosítása a magyar ipr számára. — Minthogy az árumintavásár sikere az egyetemes magyar közgazdaságnak fontos érdeke, felkéri a kamara érdekeltseit, hogy a vásáron kézzel részt vegyenek, mint a budapesti kamaránál lehet, valamint részletes tájékozódás is ill. szereshető.

SZÍNHÁZ

Than Gyula rendkívüli sikert aratott legújabb népszínműve meg ma este. Az eddigi telt házak nem győztek tapsolni a hatásosnál hatásosabb jeleneteknek, pompás táncoknak és a második felvonásbeli gyönyörű tableaunak. A darab holnap, hétfőn, még A) bérletben kerül színre.

Ma délután a szenzációs sikerű táncos revü operette, a Három grácia kerül színre az eredeti nagy sikerűen bevált kislejtásban.

Legközelebb Halasi Mariskával a címszerepben felújításra kerül Henry Bataille nagyhatású színműve: „A balga szűz”.

Vigszínházmozgog. Hétfőn és kedden, március hó 10—11. D. W. Griffith legnagyobb filmje: A két árva. Repríze! Prolongálva!

„Meteorban” vasárnap az „Éjféli kaland” és „Hamvazó szerda”, 2 sláger egyszerre kerül bemutatásra. Jegyelővételel.

Höchl Margit hangversenye remek műsorral március 11-én, este 8 órakor a Zenedében. Jegyek Méliusznál.

Értesítés. Női divattermünet francia toalettek készítésére berendezve, a leggondosabb vezetés mellett módunkban áll legkényesebb igényeket is kielégíteni. Grünfeld S. és neje Fülöp Ilona angol és francia nőiszabók, Péterfia-u. 19.

A devizaközpont árfolyamai:

egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	73700 K	76000 K
Angol font	314950 K	324000 K
Hollandi forint	97260 K	98115 K
Francia frank	9720 K	9790 K
Svejsz frank	13670 K	13070 K
Léva	291 K	288 K
Cseh korona	298 K	270 K
Bé	387 K	400 K
Ábra	3135 K	3235 K
Díndr	916 K	946 K
Német márk	— K	0'006 K
Kemmel márk	— K	— K
Osztrák korona	103'65 K	106'95 K
Napoleon arany	273400 K	— K
Dán korona	11630 K	11896 K
Norvég korona	9916 K	10330 K
Svéd korona	19140 K	19740 K
Belga frank	3395 K	3470 K

100 takarékkorona egyenlő
112 papirkoronával.

Nemesített esere tengeri vetőmagot jegyzelt gazdáink figyelmét felhívjuk, hogy a Debreceni Gazdasági Egyesületnél jegyzett mennyiséget csak úgy biztosíthatják, ha ennek árát, métermázsánként 240,000 koronát az egyesület titkári hivatalába előre befizetik. Jegyzések a vételár befizetése mellett még mindig elfogadottnak.

PALMA
KAUCSUK-TALPVÉDŐ
ÉS KAUCSUK-SAROK.

SPORT

A mai programm.

A hosszúra nyúló tél az utolsó héten kellemes tavaszi időre fordult és így a bajnokág első fordulója aka dálytalanul megtartható. Igaz ugyan, hogy a kemény időjárás miatt a csapatok semmi, vagy csak nagyon kevés tréninggel rendelkeznek és így aligha remélhető, hogy az első mérkőzések magas szintű eredményezzenek. A bajnoki sorsolás két mérkőzést tűzött ki a mai napra. Debreczenben a DTE—DKASE, Nyiregyháza a NYTVE—Ny. Törökvis bajnoki mérkőzéseket. A nyiregyházi csapatok közös megegyezéssel elhalasztották mérkőzésüket és így csupán a DTE—DKASE mérkőzés kerül lejátszásra. A két csapat közül a DTE tartott több tréninget, a mi nagy előnyt ad számára. Javítja még az esélyeit az is, hogy a DKASE hír szerint több tartalékkal fog fellépni. Papírforma szerint tehát a DTE győzelme volna reális, azonban a két csapat mérkőzéseit mindig az irrealitás jellemezte és sokszor igen gyenge DKASE győzte le a nálánál sokkal jobb DTE együttest és így az eredményt nem lehet előre megtippelni. Mindenesetre érdekes és kemény küzdelemre van kilátás az Ugető-téri pályán. A mérkőzést Fodor Endre, a jónévvű fővárosi bíró vezeti. Előzőleg 1/2 órai kezdettel a H. csapatok mérkőznek.

A MASz. kerületi közgyűlése. A Magyar Athletikai Szövetség keletmagyarországi kerölete vasárnap délelőtt tartja a mult vasárnapról elmaradt évi tisztújító közgyűlést a városban.

A DMTK. közgyűlése. A DMTK. vasárnap délelőtti 10 órakor tartja ezévi tisztújító közgyűlését az állomási KANSz. helyiségében, amelyre a tagok teljes számban való és pontos megjelenését kéri az elnökség.

A Biró Testület vasárnap délután 5 órakor tartja közgyűlését a Royal-kávéházban. A közgyűlésnek nagy nehézséget okoz a titkári tisztség betöltése, mert Kerekes Géza Debreczenből való távozása miatt nem vállalhatja tovább e tisztséget. Utód járul Káldy Zsigmondot emlegetik, aki azonban ezidőszereint huzódzik a titkári tisztség elvállalásától. — Reméljük azonban, hogy sportszeretele győzedelmeskedni fog és eleget tesz a közhajnak.

Felhívás. A DTE vezetősége felkéri a következő játékosokat, hogy ma délután az Ügető-téri pályán 12, illetve 2 órára pontosan jelenjenek meg: II. csapat. Mérő—Katz, Gulyás—Révi, Weiszhaus, Kurták—Kupfer Bartha III., Huszár, Weisz László, Burger. Tartalék: Péterffy, Szabó Pál. — I. csapat. Zeisler—Rott, Vámos—Kriszter, Fejér, Takács—Poljók, Urbanovics, Zamek, Tárkányi, Kaiser. Tartalék: Farkas.

A DKASE csapatösszeállítás. A DKASE ma délután a következő csapattal áll ki a DTE ellen: Némethy, Fried II., Kerecsi, Klein M., Ökrös, Butykay, Herczeg, Tóth, Rottmann, Kohn Matyi, Mertin.

A szerkesztésért felelős:
POSCH DEZSŐ.

Hirdetmény kompetenciafa kiadására.

Korábbi hirdetményünkre utalással értesítjük az ideiglenes elismervények birtokosait, hogy a kompetenciafa elszállítására jogosító faelzártványt a 601—800-ig terjedő sorszámú elismervények beszolgáltatása elismében I. hó 10—11-én, hét-ön, kedden adjuk ki.

Városi házipénztár.

Galyfa árverés.

Bánk és Fancsika erdő felnyeséséből származó I. a. nyesselt galy — míg a készlet tart — naponként árverésen eladatik. Találkozás reggel 9 órakor a banki Vén esőzháznál.

Városi házipénztár.

Több szobás modern lakást belterületen keresek magas felépési díj mellett. Esetleg lakáscseréléssel. Cím a kiadóban.

Samott-téglák:

Timár-utca 11. Telefon: 10—92.

Két ház eladó,

azonnal beköltözhető lakással, az egyik Árpádtér m. 70 millió, a másik Vargakert, Szoboszló-ut m. 40 millió korona

Gótsch Sándor,

ingatlanforgalmi iroda

Piacz-utca 38. sz., I. emelet.

Építőik figyelmébe!

Építsen üreges betonblokkal. 50%-kal olcsóbb a téglá építkezésnél. Gazdasági építkezésnél kiválóan alkalmas. Betonblokk, eserep, kátránypapír, cement és mozaiklapok portlandcement kutygyűrűk és sírkövek a

Debreceni Működgyárnál kaphatók
Füred-utca 2. szám alatt.

SZABÓ JÁNOS

uri divat és egyenruha szabóságában

készít egyen, ovi, intézeti és diáksapkát, továbbá varrott kalapokat. Façon munkák a legutolsó divat szerint készülnek

→ a legjutányosabb árakban. →
Püspöki palota. A Nagytemplommal szemben.

Beköltözhető ház, nagy telekkel eladó: Timár-utca 11. szám.

Megbízható, jó minőségű vásznak, siffonok, paplan clottok, mindenféle szabó kellékek harisnyák, keztük, r vidárúk és pipere cikkek a legolcsóbb árban

BAGI és PETRIK

rőfős és rövidáru üzletében.
Szent-Anna-utca 5. szám
Állandóan olcsó szabott árak.

Ismét 3 csoda olcsó vétel!

Ezek most jöttek be az irodához!
Csak 16 millió korona.

Adómentes, szintisza oseréglia épület, oseréppel fedve!

Lakó nincs!

24 óra alatt beköltözhető!

Két szobás lakás, konyha, speiz, Stukaturus, padlós szobák. Jó vízű kut. Konyhakert és gyümölcsös.

A vagongyár közelében, a vámospécsi kövesut baloldalán, a Márton Kálmán-utca utolsó utcájából, a Fancsevics-utcából nyílik ez az utca.

Kemény-utca 13. szim.

Ez az a ház, amelyet jó lesz megtekinteni!

Villatelek. Házhely. 4 millió korona.

A Csapó-utca végén levő Vilmos huszárlaktanyához pár percrenyire A sámsoni kövesut baloldalán benyíló legelső utca végén, 187 □-ól nagyon szép saroktelek (Cecilia-telep). Tulajdonosa Kerekgyártó Lajos ur. Szomszédok Piskolti Péter és Bartha János kövezőmester urak, kikállandóan ott laknak. Felsőes levegő és ugyszólván a városban van.
Rögtön átvehető!

BODAN

télen-nyáron lakható 14 méteres cserepes épülettel és egy nyilas, szép, termő szőlővel, konyhakerttel, ma 20 millió koronaért megkapható. Tulajdonosa: Sz. Murvai János ur. Az érdeklődők menjenek be a Bodán Szabó Ferenc könyvnyomdatulajdonos ur villájába, aki szintén kintlakik télen-nyáron állandóan, a IV-ik dűlőben, ő majd megmutatja a szőlőt, mely a III-ik dűlőben van.

A Boda ma már egy nagy városrész. Van ott óvoda, iskola, vendéglő, fűszerüzlet stb. Kényelmes vasuti közlekedés.

Mіндеzen ingatlanok felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló!

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata

Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám.

A debreceni Faipar R.-T. elsőrendű gyártmányainak, valamint a debreceni Gőzfűrés és Faárujár R.-T. hajlított butorainak kizárólagos eladási helye Debrecen város területén.

Állandó butorkiállítás: Ebédlő, háló, uriszoba és leányzóba berendezésekből, ugyszintén nagyválaszték konyha butorokban is!

Cipőt

a legolcsóbb napi árban **KOVÁCS VILMOSNÁL**

(parkamara épület (törvényszékkel szemben).

Női kivágott sevro — — 120,000

Női 1 pántos sevro — — 130,000

Női fél, fűzős sevro — — 140,000

Férfi fűzős amerikai — — 150,000

Férfi fűzős francia — — 180,000

Mérték után a legolcsóbb árban. — Javításokat elvállalok.

Házvevők! Ismét beérkezett egynehány olcsó, alkalmi vételi ház a negyedszázad óta fennálló NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Irodához! Nagyon érdemes lesz e hirdetéseket figyelemmel végigolvasni. — Eladó a Hatvan-utcai részben, gazdálkodóknak alkalmas nagy udvaru ház!

Csokonai-utca 39.

Rögtön beköltözhető udvari két szobás lakással, konyha, speiz, nyári-konyha sütőke-mencével, fűskamrával. Istálló négy lóra!

A Csillag-utca 41. számú ház!

Rögtön beköltözhető utcai 3 szobás lakással, konyhával, pincével, fűskamrával. Sertésöl, baromfi-öl. Jövizű kut. Villanyvilágítás.

Csapókert.

Kinizsi-utca 49. a—b. sz. ház!

Van rajta kenyérüzlet! Pékség és fűszerüzlet!

Rögtön beköltözhető 2 szobás lakással, mellékhelyiségekkel. Nagy telek. Konyhakert. Villanyvilágítás mindenütt. Nagy sertésöl.

Ez aztán betetőzi! 18 millió koronáért megkapható

a Csapókert,

Klapka-utca 26. számú ház!

Nagyon közel van a Vilmos-huszár laktanyához és a Csapó-utcai villamos végállomáshoz. Van rajta szintisza cseréglia épület, c-eréppel fedve. Egy szoba, konyha, speiz, fűskamara, kut, konyhakert, gyümölcsfák. Stukaturus, padlós szoba. Villanyvilágítás minden helyiségben, még a padlason é — az udvaron is!

A fenti házak vételi jogügylete egyedül és kizárólag csak az azok felett rendelkező **Nagy Lajos** Ingatlanforgalmi Irodában **Veres-u. 9. sz. a.** köthető meg! — Ott teendő le a vétel, foglaló is!

HENTESEK! MÉSZAROSOK! KERESKEDŐK! HÁZVEVŐK!

Mennyit adnának Önök

Az Eötvös-utca 47., Maróthy György-utca 40. számú sarokházért — Üzlettel vagy anélkül?

Mert most olyan dolgok jöttek közebe, hogy a tulajdonos Úrnó kényesen házától még potom árért is megválni!

Az ma minden árért megkapható!

Azonnali beköltözhetőre kap a vevő egy egy szobás lakást mellékhelyiségekkel s ha szüksége van rá, úgy megkaphatja a rajtalevő, igen jó menetű, gyönyörűen berendezett hentes-mészáros-csemege üzletet is!

Komoly érdeklődők személyes ajánlatát kéri — a délelőtti órákban — az eladás felett kizárólagos joggal rendelkező **Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Iroda Veres-utca 9. sz.**

Az iroda mindent el fog követni és rajta lesz azon, hogy a vétel sikerüljön, hogy a vevő egy igazán jó vételt csináljon!

Horváth Sándor

ELITE

ILLATSZERTÁRÁNAK

PIAC-U. 64.

E heti reklam cikkei:

Egy nagy Odol . . . K 16,500.—

„ kis . . . K 9,000.—

„ szép ridikül . . . K 30,000.-től

„ deka jó parfüm K 6,000.-től

„ deka finom kölni K 1,200.-től

„ üveg jó kölni 50 gr. 4,500.—

100 gr. 8,000.—

Elsőrendű minőségű pipere

szappanok . . . 1000-től

Nagy árengedmény fodrászoknak

Tisztviselőknek 10% árengedmény

Rohanni!

Rohanni!

Rohanni házvevők!

12 millió korona egy ház — nagy telekkel,

rajta cserepes épület, egy szoba, konyha és egy szoba felépítéséhez szükséges épületanyag. Van továbbá sertésöl 4 darab sertésre, baromfiöl és kut.

Épen szemben van a Csapó-utca végén levő Vilmos huszárlaktanyával,

Csapókert, Zrinyi-utca 43.

Nyaraló oélfára is nagyon alkalmas hatalmas gyümölcsös rengeteg termő gyümölcsfával és szőlővel,

Csapókert, Apponyi-utca 4. szám.

16 millió korona!

Nagyon természetes, hogy mind a két ingatlan felett a **NAGY LAJOS** Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a vételi foglaló is. **IRODA: VERES-UTCA 9. SZÁM.**

Modern frizura
érhető el az általunk készített oldal-
részt (fru-fru) alkalmazásával. A höl-
gyek sajátkezüleg alkalmazhatják. A
megtűnésig olyan, mint a termé-
szetes haj. A hullámok vízoldalálás-
sal készülnek, tehát igen tartósak. A
hölgyek saját kihullott vagy vágott
hajából is készítjük. A vidéki meg-
rendelésnél elegendő a hajszin vagy
a haj beküldése. Ára 60—70,000 kor.
RAGY és KOÓS hölgyfrizász, Budapest
IX., Lónyay-utca 2. (Kálmán térenél.)

Tűzifát

két éves vágásu,
elsőrendű bükk
hasábot
viszonteladóknak,
ipari üzemeknek
és magánosoknak
legolcsóbban szállít

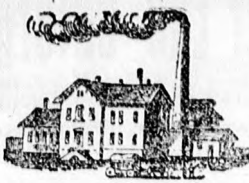
házhoz
vagontételekben, ölenként,
más sánként és aprítva
az Erdélyi
Tűzifabehozatali R.-t.
Fürdő-utca 2.
Telefon 10-93.

Crepe Satin, Crepe Charmeuse
Crepe de Chine, Crepe Georgette
Brokák
estélyi és bál ruhákra
legszebb színekben
legolcsóbban
LEFKOVITS MÓR
Selyemáruházában. Telefon 159—14.
IV. Hajó-utca 12/14. Belváros.
Vidékre mintát küldök.
Utánvételes rendeléseknél előleg
küldendő.

Írógépelni
megtanulhat
a Nagy Lajos
gépiró,
mészoló,
sokszorosító
irodában. Veres-utca 9. szám.
Mindenféle írásmunkák, iskolai
jegyzetek, szindarabok
egy vagy több példányban
másolása, könyvmai sok-
szorosítások jutányos áron
készülnek.

Városi raktár KEGYES FERENC sirkő üzletében.

CSODA!

Pénzes
embe-
rek!!!

Itt van egy igazi alkalmi vétel!
Téglagyárnak, vagy bármilyen más
gyárvállalat vagy ipartelep céljára,
avagy csupán csak tőkebefektetésre
is alkalmas **téglagyár elad!**
20 hold kitünő termőfölddel,
— 3 holdas lucernással!

Gyárhelyiség 40 méteres kéménnyel.
Gyártási helyiségek. Raktarak. Igaz-
gatói lakás. Irodahelyiség. Munkas-
lakások.

E gyártelepnek — mely egyik, Deb-
reczen melletti városban van — sa-
ját vasúti rakodója, saját ipar-
vasútja, vasúti kocsikkal felszerelve
és külön homokbányája is van! —

Ára az egész mindenségnek
ma még 20 vagon buza!

Mondják kérem! Hát pénz ez érte?
Ajándék! Ilyen alkalom sem lesz
mostanában még egy!

Ha egy embernek nem volna hozzá
elég anyagi ereje, áljának össze töb-
ben, de addig, amíg nem késő! Mert
ez a hirdetés a fővárosi, vidéki és a
megszállott területi lapokban is meg-
fog jelenni!

Rajta tehát tőkésék! Vállalkozók!
Bizonyára egészségesebb tőkebefek-
tetés ez, mint a pénz-kosztoltatás!

Ezen gyártelep eladása felett is a
Nagy Lajos Országos Ingatlanfor-
galmi Vállalat rendelkezik, ott nyer-
hető bővebb felvilágosítás, ott kö-
thető meg a vételi jogügylet is! —

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb bécsi modellek
megérkeztek

M. NAGY MIHÁLYhoz
Péterfia-utca 8.

Olcsóbb, mint bárhol!!

Női és férfi
kalap átalakítások
a legpontosabban eszközöltetnek.

Dr. BALÁZS JENŐ

BANKHÁZA

Piac-utca 89 Royal kőházával szemben. Telef. 143

Tőzsdei megbízások.

Kölcsönök.

Kosztpénz elhelyezés.

Tőzsdéidő alatt közvetlen összeköttetés
a tőzsdével.

DEBRECZENI

MŰKÖDGYÁR

RÉSZV. - TÁRSASÁG

ajánlja

teljesen fagymentes

SIRKÖVEIT.

Nagy választék!

Készít:

kutgyűrűt, betoncsövet,
betoncserepet, betonblok-
kot, vasbeton koporsót és
cementlapot.

Gyártelep: Fürdő-utca. 2. sz.

Telefon: 10-93.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Lakásesere.

3 szoba, konyha, elő-
szoba, fürdőszoba, tel-
jesen felszerelve, ka-
mara, pincéből álló ut-
cai lakásomat elcsere-
lém hasonló nagyságu
lakással. Cim a kiadó-
ban. 159

Heneserek

plüss szövet, bőrvászon
diványok, afrik, lőszőr
matracok, szalon és bőrgarnitúrák készen kap-
hatók Debreczenszky
kárpitósnál. Halköz 8.
Javításokjutányosáron. 162

Berzékli

fényképészeti műterme
Ferencz József-ut 38.
olcsó árakban és szép
kivitelű képekben állan-
dóan vezet. 283

Elsőrendű

kárpitos. Szabó József,
Varga-utca 1. Szent-
Anna-utca sark. Kész-
hencserek raktáron. 282

Menyasszonyi fényképek
gyermek és családi ké-
pek legszebb kiállítás-
ban Ruzicskánál ké-
szülnek. 321

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat. zá-
logcédulát és hamis za-
logakat vesz legmagasabb
napi áron Steiner Mi-
hály, Hatvan-utca 2. sz.
I. emelet. 284

Női kalapokat

a megérkezett divat-
formákra legszebben
fest, vasal, alakít az
ujjonnan villanyerőre be-
rendezett „Turul” n2
kalapgyár. Piac-utca. 39
297.

Eleserélném

szőlőmet városi kisebb
házért. Cim: Homok-
kert, Hegyi Mihályné-
utca 14. 333

Uteal

egyszoba, konyha, elő-
szobás lakás teljes be-
rendezéssel átadó. —
Apaffy-utca 32. Villamos
megálló. 332

Liszt és kenyér!

bizományosainknak for-
galma átlag rövid pár
hét aiat megőtszörözö-
dött; jó kezekbe még
további bizományokat
adhatunk. Korona Gőz-
kenyergyár r.-t. 331

Steiner József

ügynökségi iroda

Piac-utca 19, II. em.

Telefon 624.

Bármilyen megbízást
elfogad.

Házasságközvetítés.

Több üzlethelyiség

lakással eladó

különböző forgalmas

helyeken.

Kereslet

Jó esaládból

való fiu pincértanuló-
nak felvétetik az Angol
királynő étterembe. 191

Halló! Halló!

Tollat legmagasabbáron
veszek. Fischer Ferenc,
Bethlen-utca 54. 328

Társat keresek

10 év óta fennálló Ta-
karmány, Termény és
tűzifaüzlethez. Téliki-
utca 92. 335

Munkás asszony

takarításhoz felvétetik.
Dénes, Árpád-tér 13.
337

Cipész munkások

I. oszt. munkára felvé-
tetnek az eddig fizetett
pesti munkabérekre. —
Nemes utóda. 340

Kifutó Jeány

felvétetik Tolnai Dá-
niel cipőáruházában. 339

Takaréküzehelyek

készen kaphatók. —
Ugyanott tanuló laka-
tosnak felvétetik. —
Kandia-utca 15. 341

Eladás

Eladó
azonnali beköltözhető
szobával egy ház. Viz-
vezeték. Villany. Az
épület alatt pince.
Csillag-utca 56. 319

Csépőszekrény

8-as Marsall 30 mázsa
buzáért eladó. Kis fő-
művezető. Hajdumegyei
Vasöntődében. 327

Csinosan

butorozott két ágyas
szoba, esetleg konyha-
használatlalt kiadó. —
Hajó-utca 16. Ajtó 5. 329

Eladó

egy 6 HP. garet gőz-
lokomobil, tűzszekrény
hibás. — Rákos Péter,
Hajduböszörmény, La-
jos-utca 1497. 324

Simonffy-utca legelején
modern ház eladó. Hock
iroda, Szent-Anna-utca 4.

Vadászok!

Pedigrés Ieszarmazott
pointer vizsla, egy éves
nőstény, kitűnően ido-
mitva, eladó. Monostor-
pályi-utca 8. 315

Eladó ház

mely áll 3 szoba, konyha
és speiz, nyári konyha,
pince, sertésöl. Lakó
nincs. Homok-utca 52.
312

Harlсныafejleszt

jó anyagból gyorsan és
olcsón vállalt Zsinór-
gyár. Piac-utca 32. 298

Eladó

Timár-utca 24. sz. ház,
vagy földdel elcsere-
lendő. Értekezhetni Te-
leki-utca 30. 317

Füzdőkád

ebédlőszekrény, divány,
váza eladó. Rakovszki-
utca 12. 336

4 telek

pár lépésnyire Attlatéri
villanyos megállótól Pa-
villon laktanya mögött,
pesti munkabérekre. —
Waggongyár bejáratával
szemben eladók. Belle-
rútlethez legközelebbi tel-
kek! Vasúti vágány
mellett. — Értekezhetni
Farkas ügyvédnél Hun-
gária palota, vagy hely-
szinén Antal Mihályval,
Rakovszky-temető mel-
lett. 333

Zongora,

bécsi gyártmány, kitű-
nő hangu, eladó, Te-
leki-utca 92, 334

Háló

világos tölgy, ágyteri-
tők, boros hordók, ten-
geri morzsoló. 2 mm ti-
zedes mérleg, méhkap-
tár eladók. Bethlen-ut-
ca 43. 338

Varga-utcán

beköltözhető 4 szobás
modern ház eladó. —
Hock-iroda Szent Anna-
utca 4. 326.

Eladó

400 darab szőlő karó.
Piac-utca 21. I. emelet.
323

E héten előny-
árak

A Forgalmi Illatszertárban

Piac-utca 21. szám.

Tégla és cserép

ittünő m nőségben, legolcsóbban

Tóth és Sebestyén

téglagyárában, Kishegyesi-ut 42. szám.

Most jelent meg. Most jelent meg.
TÉREY SÁNDOR
Verlaine Válogatott versei.
Alapára: 2.50
Az első magyar Verlaine.
Singer és Wolfner irodalmi intézet kiadása.
Budapest.

Kapható a MELIUSZ könyvkereskedésben

Ferencz József-ut 26. szám alatt.